The Study Of Causes and Motivations of Murder in Kerman City

Hamed Homairad: B.A of sociology, Department of social sciences, faculty of literature and humanities, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. radhamed875@gmail.com

Soodeh Maghsoodi*: Associate professor in sociology, department of social sciences, faculty of literature and humanities, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. smaghsoodi@uk.ac.ir

Abstract

Introduction: The occurrence of murder not only undermines social security but can also lead to the emergence of other crimes and various harms within society. This study aimed to investigate the causes and motives behind murders in Kerman province from 2018 to 2021.

Methods: The research was conducted using descriptive and documentary methods. The statistical population included documents related to murder cases in Kerman province, which were obtained from the Governor's Office of Kerman City. Data were collected by reviewing records and documents from this organization, and frequency distribution tables were used during the description phase.

Results: The research findings indicate that the main causes and motives for murders in Kerman province were, in order of prevalence: conflicts, family and clan disputes, issues of shame and honor, drug-related problems, previous disputes, theft, and financial or property disputes. Furthermore, most murders were committed using firearms.
The results also revealed that the highest number of murderers and victims were in the age group of twenty-one to thirty. Additionally, the number of male victims and male murderers exceeded that of females. Among the victims and murderers, a larger proportion were married compared to singles. Most individuals involved were freelancers, held Iranian citizenship, and did not have a criminal record. Notably, most murders were carried out without prior planning.

Conclusions: Institutions and organizations should utilize the findings of this study to thoroughly investigate the causes of murder. They must implement practical policies at various levels—individual, family, and social—to effectively control and reduce this phenomenon.

Keywords

Security, Murder, Kerman City, Iran

*Corresponding Author

Study Type: Original
Received: 07 Jul 2024
Accepted: 01 Jan 2025

Please cite this article as follows: Homairad H, and Maghsoodi S. The study of causes and motivations of murder in Kerman city. Quarterly Journal of Social Work. 2024; 13 (1); 5-12

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

مطالعه علل و انگیزه‌های قتل در استان کرمان

حامد همایی‌راد: کارشناس جامعه‌شناسی، گروه علوم اجتماعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنرکرمان، کرمان، ایران.
radhamed875@gmail.com

سوده مقصودی*: دانشیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران. smaghsoodi@uk.ac.ir

واژگان کلیدی

امنیت، قتل، کرمان، ایران

* نویسنده مسوول
نوع مطالعه: پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۱۷
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲

چکیده

پیشگفتار: میزان وقوع قتل، نه تنها امنیت اجتماعی را بر هم می‌زند، بلکه می‌تواند سرآغازی برای وقوع دیگر جرایم و آسیب‌های متعدد در جامعه باشد. هدف پژوهش حاضر مطالعه علل و انگیزه‌های قتل در استان کرمان در فاصله زمانی سال‌های ۱۳۹۷ تا۱۴۰۰ بود.

روش: پژوهش حاضر با روش توصیفی و اسنادی انجام شده است. جامعه‌آماری این پژوهش شامل اسناد مربوط به قتل در استان کرمان است که با مراجعه به استانداری شهرستان کرمان به‌دست آمده‌اند. داده‌ها از طریق فیش‌برداری از منابع و اسناد این ارگان استخراج شده و در مرحله توصیف، از جداول توزیع فراوانی استفاده گردیده است.

یافته‌ها: براساس یافته‌های تحقیق، بیشترین علل و انگیزه‌ها در استان کرمان به‌ترتیب متعلق به این موارد بود. نزاع و درگیری، اختلافات خانوادگی و طایفه‌ای، مسالهای منکراتی و ناموسی، مواد مخدر، اختلافات قبلی، سرقت، اختلافات مالی و ملکی. همچنین بیشترین مورد ارتکاب به قتل، با استفاده از سلاح گرم انجام شده است. نتایج نشان داد که بیشترین تعداد قاتل و مقتول در گروه سنی بیست و یک تا سی سال، تعداد مردان مقتول و مردان قاتل بیش از زنان، تعداد مقتولین متاهل و قاتلین متاهل بیش از مجردین، اکثریت مقتولین و قاتلین دارای شغل آزاد و تابعیت ایرانی و فاقد سابقه کیفری بودند همچنین بیشتر قتل‌ها بدون برنامه‌ریزی قبلی انجام شده‌اند.

پی‌آمد: نهادها و سازمان‌های مسوول با استفاده از نتایج پژوهش حاضر دلایل وقوع قتل‌ها را به‌صورت دقیق مورد بررسی قرار دهند و سیاست‌هایی عملی و اجرایی در سطوح مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی جهت کنترل و کاهش این پدیده به‌کار گیرند.

نحوه استناد به مقاله

حامد همایی‌راد و سوده مقصودی. مطالعه علل و انگیزه‌های قتل در استان کرمان . فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۴۰۳؛ ۱۳ (۱): ۱۲-۵

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

دیباچه

در بیشـتر جوامع امروزی می‌توان نشـانه‌هایی از فسـاد، انحراف، جرم و جنایت را مشـاهده کرد. عوامل به‌وجود آورنده انحرافات و جرم‌ها در جوامع مختلف، یکسـان نیست و مناطق از نظر جرم، شدت و ضعف، تعداد و عوامل متفاوت است. این تفاوت‌ها را می‌توان در شـهرها، روسـتاها و حتی در مناطق مختلف یک شهر مشاهده کرد.[۱] گرچی ۲۰۰۵ معتقد است علاوه بر مشکل جرم، ترس از جرم نیز یکی از معضلات جوامع کنونی است که آثار روان‌شناختی شدیدی چون اضطراب، بی‌اعتمـادی، انزوا در زندگی انسـان‌ها باقی گذاشـته و موجب می‌شـود تا افراد از حضور در محیـط اجتناب کنند.[۲و۳] خشونت، قتل و آدمکشی، شدیدترین نوع از جرایمی است که همواره جوامع انسانی را درگیر خود کرده است. میان جرایم مذکور، جرم قتل، هم در گذشته و هم امروزه، یکی از بزرگترین معضلات جامعه ایرانی بوده و هست.[٤]

به‌طور کلی، قتل به دو دسـته عمد و غیرعمد تقسـیم می‌شود. تفاوت اساسی این دو دسته قتل در هدف و نیت عاملان آن است. در قتل عمد قاتل با هدف قبلی قصد کشتن مقتول را دارد اما در قتل غیرعمد کشتن انسان بدون قصد و اراده و ناشی از نداشتن مهارت و دقت، رعایت نکردن مقررات و یا تصادف و غفلت می‌باشد.[۲] در تمام جوامع صرف نظر از دین، نژاد، ملیت، قتـل یکی از قبیحترین اعمال انسانی است و هر نظام حقوقی بـر مبنـای سیاست کیفری خود، مجازاتی متناسب با این قباحت وضع می‌کند. در نظام حقوقی ایران و مطابق قانون مجازات اسلامی که بر مبنای فقه شیعه استوار است، مجازات قتـل عمـد به‌طور عام، قصاص است.[۵] از نظر جامعه‌شناسی انحرافات، قتل یک مساله اجتماعی تلقی می‌شود، زیرا مساله اجتماعی براسـاس ارزش‌ها و هنجارهای حاکم بر جامعه به‌عنوان وضعیتی نامطلوب و مضر شناخته می‌شود که افراد جامعه را تهدید می‌کند.[٦] نظریه عملکرد اجتماعی معتقد است رفتار مجرمانه تابع فرایند، وابسته به اجتماع است و مجموعه‌ای از فعل و انفعالات اجتماعی و روانشناسـانانه‌ای را در بر می‌گیرد که مجرم انجام داده اسـت. مجرمان در نتیجه فشارهای طبقه ثروتمند، مشکلات و معضلات خانوادگی، آموزش ضعیف و موقعیت‌های دیگری که آن‌ها را به سمت رفتار مجرمانه سوق می‌دهـد، به تکرار جرم روی می‌آورند.[۷] همچنین اساسـی‌ترین مفهوم دورکیـم۱۹۷۷ در توضیح حرکت جامعه بی‌هنجار یا ضعف معیارهای اخلاقی، آنومی اسـت. که نمونه بارز آن سرگشـتگی و حیرانی افراد در تعارض سـنت و مدرنیته است که در بروز هنجارشـکنی و آسـیب‌های اجتماعی تجلی دارد. او معتقد اسـت توسـعه جامعه و رشد شهرنشینی از یک سو باعث کاهش انسـجام اجتماعی مردم یا درجه تعلق مردم به شـبکه‌های اجتماعی شده و از سوی دیگر، باعث کاهش تنظیم اجتماعی یا درجه کنترل جامعه بر امیال و آرزوهایشان می‌شود. درنتیجه جامعه دچار آشفتگی و ضعف همبستگی اجتماعی می‌شود و زمینه را برای بروز هرگونه آسیب اجتماعی از جمله پدیده قتل مهیا می‌کند.[۸]

نتایج مطالعات در زمینه قتل در ایران و جهان نشـان می‌دهد که عمده‌ترین دلایل قتل عبارت از موارد پیشـرو می‌باشـد. مساله‌های اخلاقی، نزاع و درگیری، فحاشی، اختلافات خانوادگی و طلاق، اختلافات مالی، اعتیاد، نیاز به پول برای خرید مواد مخدر، فقدان مهارت‌های اساسـی زندگی، اختلالات روانی، فشـار دوستان یا همسالان، اثبات مردانگی در فرایند نزاع و درگیری، مصرف زیاد الکل یا مواد مخدر، دعوای ناموسـی، نداشـتن آگاهی از عواقب جرم، تحریک بزهکار ، احساس ناراحتی و ناکامی‌ها زندگی.[۹و۱۰] بر اسـاس مطالعه جهانی دفتر مقابله با موادمخدر و جرم سازمان ملل متحد۲۰۱۹ درباره قتل عمد که توسط این دفتر منتشر شد، در سال ۲۰۱۷ در سر تا سر جهان تعداد چهار صد و شصت و چهار هزار نفر به قتل رسیدند.[۱۱] آمار قتل در ایران طی چند دهه اخیرافزایش یافته است، به‌طوری که تعداد قتل از نه صد و نود و هشت فقره در سال۱۳۷۰ به هزار و هفتصد و نود و پنج فقره در سال۱۳۹۷ رسیده است. نکته قابل توجه این است که تعداد قتل‌ها در ایران در سـال۱۳۸۵ به دو هزار و دویسـت و هشتاد و شش فقره نیز رسیده است.[۱۲] بیشـترین نرخ آدم کشی در طول سال‌های ۱۳۷۵ -۱۳۸۱ با شـش ممیز هشـتاد و پنج صدم مورد قتل در یکصد هزار نفر جمعیت به اسـتان سیستان و بلوچستان و پس از آن با میانگین چهار ممیز پنجاه و شـش صدم مورد قتل به استان کرمان تعلق می‌گیرد.[۱۱] نتایج حاصل از تحقیقات قبلی نشان می‌دهد که تعداد آمار قتل‌ها از سال۱۳۹۰ تا سال۱۳۹۳ در جنوب استان کرمان سه برابر شده است.[۱۳]

عشایری و همکاران۱٤۰۱ در پژوهشی تحت عنوان مطالعه عوامل موثر بر وقوع قتل: فراترکیب پژوهش‌های بازه زمانی ۱۳۷۷ تا ۱٤۰۰ به این نتیجه رسـیدند که شاخص فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، روانی-شخصیتی و جمعیت‌شناختی در وقوع قتل موثرند.[۱٤]. فتحی و همکاران ۱۳۹۸ نیز با مطالعه انگیزه‌ها و عوامل وقوع قتل در استان آذربایجان شرقی نتیجه گرفتند که علل

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

و انگیزه قتل در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ بیشتر اختلافات خانوادگی، نزاع ومساله‌های اخلاقی بوده است.[۱۵] اکبری و علمی ۱۳۹۷ در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل اجتماعی-اقتصادی مرتبط با وقوع نوع قتل در استان آذربایجان‌شرقی در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ به این نتیجه رسیدند که بیش از نیمی از محکومین به قتل از افراد طبقه پایین یا فقیر، کم‌سواد و مجرد بودند. نیمی از قتل‌ها، قتل‌های اجتماعی به‌ویژه اختلافات خانوادگی و نزاع‌های دسته جمعی بودند.[۱۶] کمال الدین و همکاران ۲۰۲۱ در پژوهشی تحت عنوان روانشناسی اعمال پنهان قتل در بین قاتلان مرد مالزیایی نتیجه گرفتند که نشانگرهای روان‌شناختی خاصی مانند خشم، ترس و فرار از سرزنش کردن دیگران زمینه‌ساز عمل پنهان‌کاری در میان قاتلان مرد مالزیایی می‌شود.[۱۷] نتایج پژوهش بانبرو ۲۰۲۱ با عنوان برادرانی که می‌کشند: قتل خواهران به‌خاطر ناموس خانواده در پاکستان، بیانگر این بود که مرتکبان قتل‌های ناموسی می‌توانند شامل پدر، برادر، شوهر و سایر بستگان نزدیک باشند. روابط نامشروع و ازدواج بدون رضایت خانواده از جمله انگیزه و دلیل قتل‌های ناموسی در پاکستان است.[۱۸] گواندر ۲۰۱۵ با بررسی انگیزه‌های قتل‌های درون خانواده در جامعه سرخپوستان آفریقای جنوبی به این نتیجه رسید که مهمترین انگیزه‌های قتل درون این خانواده‌ها عبارتند از حسادت، طمع، انتقام، پرخاشگری، شرایط بد اجتماعی-اقتصادی، عصبانیت و تحریک، بیماری روانی و همچنین روابط ناکارآمد عاشقانه و زناشویی.[۱۹]

قتل یکی از شدیدترین و تلخترین انواع جرم‌ها در هر جامعه به‌شمار می‌رود. قتل نه تنها زندگی یک انسان را از بین می‌برد، بلکه اثرات منفی عمیقی بر روی خانواده‌ها و جامعه دارد. این عمل در سرتاسر جهان و در میان گروه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اتفاق می‌افتد. با وجود تغییرات اجتماعی و اقتصادی، آمار قتل‌ها همچنان بالا باقی مانده است. این جرم پیامدهای جدی برای قربانیان، خانواده‌ها و جامعه به‌همراه دارد و می‌تواند منجر به ناامنی اجتماعی شود. بنابراین با توجه به بالا بودن میزان قتل در استان کرمان و آنچه مطرح شد، محققان در پژوهش حاضر به‌دنبال مطالعه علل و انگیزه‌های قتل در استان کرمان هستند.

روش

پژوهش حاضر به تحلیل انگیزه‌های قتل در استان کرمان از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ می‌پردازد. این پژوهش با استفاده از یک مطالعه کمی انجام شده است و از نوع کاربردی بوده. با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش، از روش تحقیق توصیفی و اسنادی بهره گرفته شده و جهت جمع‌آوری اطلاعات، از اسناد موجود در معاونت امنیتی استانداری شهرستان کرمان استفاده شده است. این اسناد شامل گزارش‌ها و آمار مربوط به قتل‌ها در این بازه زمانی می‌باشد. جامعه‌آماری این پژوهش شامل چهارصد و نود و سه نفر مقتول و چهارصد و پنج قاتل شناسایی شده در استان کرمان است.

سنجه‌های ورود و خروج

ورود: شامل اسنادی است که به قتل‌های استان کرمان بین سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ اختصاص دارند. این اسناد باید حاوی گزارش‌ها، آمار، و اطلاعات دقیق و مستندی باشند که بتوانند به تحلیل جامع و دقیق انگیزه‌های قتل کمک کنند. **خروج:** هرگونه سندی که به‌طور مستقیم به قتل مرتبط نباشد یا خارج از بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ تهیه شده باشد. این دسته از اسناد به‌دلیل ناتوانی در نشان دادن داده‌های معتبر برای تحلیل انگیزه‌های قتل، از پژوهش کنار گذاشته شدند.

ملاحظات اخلاقی: در این پژوهش، اصول اخلاقی به‌طور جدی رعایت شده است؛ از جمله حفظ حریم خصوصی افراد و کسب رضایت آگاهانه برای استفاده از داده‌ها. تمامی اطلاعات گردآوری شده به‌صورت ناشناس ثبت و پردازش شدند تا هویت افراد به‌طور کامل محفوظ بماند.

ابزار پژوهش

داده‌های این پژوهش از طریق فیش برداری از منابع معتبر و اسناد موجود در معاونت امنیتی استانداری کرمان جمع‌آوری شده‌اند. در مرحله توصیف، برای نشان دادن داده‌ها به‌صورت واضح و قابل فهم از جداول توزیع فراوانی استفاده شده است که به شناسایی الگوها و روندهای موجود در داده‌ها کمک می‌کند و تصویری کلی از وضعیت قتل‌ها در استان کرمان پدیدار می‌کند. سپس، در مرحله تحلیل، با بهره‌گیری از نظریه‌های جامعه‌شناختی، داده‌ها تحلیل و تبیین شده‌اند. در

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

نهایت، بر اســاس نتایج تحلیل، راهکارهایی برای کاهش آمار قتل‌ها و پیشگیری از وقوع آن‌ها بیان گردید.

یافته ها

در این تحقیق، به بررسی آمــار قتل‌هــای بــه وقوع پیوســته در ۱۳۹۷تــا۱۴۰۰ پرداختــه شــده اســت. بیشترین سهم قتل‌ها متعلق به شهرســتان‌های کرمان با بیســت و شــش ممیز پنج دهم درصــد، جیرفت با ده ممیز هفــت دهــم درصد و بــم با هفــت ممیز هفت دهــم درصــد اســت کــه همگــی از پرجمعیت‌ترین شهرستان‌های استان کرمان محســوب می‌شــوند و در همســایگی یکدیگــر قرار دارنــد. شهرســتان‌های رودبار، ســیرجان، کهنوج و رفســنجان نیــز به‌ترتیب رتبه‌های بعدی را در این آمار به خود اختصاص داده‌اند. جالــب توجــه اســت که شهرستان‌های کوهبان و انار هیچ‌گونه مورد قتلی در چهار سال مــورد مطالعه ثبت نکرده‌اند. کمترین میزان قتل در ســال‌های مورد مطالعه مربوط به‌سال ۱۳۹۷ با شصت و نه فقره قتل بوده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که بیشترین مقتولین معادل ســی و دو ممیز شش دهم درصد در گروه سنی بیست و یک تا سی سال قرار دارند، در حالی که کمترین ســن مقتولین در گروه سنی چهل و یک تا پنجاه سال معادل ده ممیز سه دهم درصد گزارش شده است. همچنین، بیش از شصت و هفت ممیز شش دهم درصد از مقتولین کمتر از چهل ســال سن دارند، که نشان‌دهنده اهمیت نقش جوانان به‌عنوان قربانیان این حوادث است. از مجموع چهارصد و نود و سه مقتول، تعداد چهارصد و بیست و هشت نفر معادل هشتاد و شش ممیز هشــت دهم درصد دارای تابعیت ایرانی و شــصت نفر معادل دوازده ممیز یک دهم درصد تابعیت افغانی یا پاکســتانی داشته‌اند. بر اساس جدول‌های موجود، بیشترین فراوانی علل وقوع قتل به‌ترتیب به این موارد مربوط است. نزاع بیست ممیز چهار دهم درصد، اختلافات خانوادگی و طایفه‌ای پانزده ممیز شش دهم درصد، مساله‌های منکراتی و ناموسی هفت ممیز نه دهم درصد، مواد مخدر هفت درصد، اختلافات مالی و ملکی چهار ممیز شش دهم درصد. در بررســی نحوه انجام قتل‌ها، مشخص شده اســت که استفاده از سلاح گرم در دویست و هشت مورد معال چهل و دو ممیز دو دهم درصد اتفاق افتاده اســت، در حالی که اســتفاده از سلاح سرد در یکصد و هفتاد و دو مورد معادل ســی و چهار ممیز هشت دهم درصد مشاهده شده اســت. همچنین، مواردی چون ضرب و جرح ده ممیز پنج دهم درصد

جدول(۱) توزیع فراوانی قتل در استان کرمان برحسب شهرستان‌ها

شهرستان	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	تعداد	درصد
ارزوئیه	۱	۲	۰	۱	۴	۰/۸
انار	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بافت	۰	۲	۲	۰	۴	۰/۸
بردسیر	۲	۲	۲	۳	۹	۱/۸
بم	۸	۵	۱۷	۸	۳۸	۷/۷
جیرفت	۱۱	۱۱	۱۸	۱۳	۵۳	۱۰/۷
رابر	۱	۰	۰	۰	۱	۰/۲
راور	۱	۰	۱	۰	۲	۰/۴
رفسنجان	۵	۹	۹	۵	۲۸	۵/۶
رودبار	۶	۱۱	۱۳	۷	۳۷	۷/۵
ریگان	۴	۶	۷	۲	۱۹	۳/۸
زرند	۳	۰	۲	۲	۷	۱/۴
سیرجان	۶	۶	۱۲	۱۱	۳۵	۷
شهربابک	۱	۳	۲	۱	۷	۱/۴
کرمان	۱۱	۲۶	۴۷	۴۷	۱۳۱	۲۶/۵
عنبرآباد	۴	۷	۷	۹	۲۷	۵/۴
فاریاب	۰	۰	۲	۱	۳	۰/۶
فهرج	۰	۲	۲	۳	۷	۱/۴
قلعه گنج	۰	۴	۹	۴	۱۷	۳/۴
کهنوج	۳	۵	۷	۱۴	۲۹	۵/۸
کوهبنان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
منوجان	۲	۱	۴	۴	۱۱	۲/۲
نرماشیر	۰	۲	۴	۳	۹	۱/۸
نامعلوم	-	-	۱۴	۱	۱۵	۳
کل استان	۶۹	۱۰۴	۱۸۱	۱۳۹	۴۹۳	۱۰۰

جدول(۲) توزیع فراوانی ویژگی‌های قاتلین و مقتولین

متغیر	ابعاد	فراوانی	درصد
سن قاتل	≥۲۰	۵۴	۱۴
	۲۱-۳۰	۱۲۹	۳۱/۸
	۳۱-۴۰	۹۲	۲۲/۷
	۴۱-۵۰	۳۲	۷/۹
	≤۵۱	۱۶	۳/۹
	نامشخص	۸۲	۲۰/۲
سن مقتول	≥۲۰	۶۵	۱۳/۱
	۲۱-۳۱	۱۶۱	۳۲/۶
	۳۱-۴۰	۱۰۸	۲۱/۹
	۴۱-۵۰	۵۱	۱۰/۳
	≤۵۱	۵۳	۱۰/۷
	نامشخص	۵۵	۱۱/۱
جنسیت قاتل	مرد	۳۹۱	۹۶/۵
	زن	۱۱	۲/۷
	دو جنسه	۳	۰/۷
جنسیت مقتول	مرد	۳۹۲	۱۰۰
	زن	۱۰۱	۱۰۰
شغل قاتل	آزاد	۹۱	۲۲/۴
	بیکار	۵۷	۱۴
	کشاورز	۲	۰/۴
	کارگر	۱۰	۲/۴
	محصل	۴	۰/۹
	خانه دار	۳	۰/۷
	نامشخص	۲۳۸	۵۸/۷
شغل مقتول	آزاد	۱۰۶	۲۱/۵
	بیکار	۶۱	۱۲/۳
	کارگر	۱۴	۲/۸
	محصل	۲۰	۴/۰
	کارمند	۳	۰/۴
	بازنشسته	۲	۰/۴
	کشاورز	۱۸	۳/۶
	خانه‌دار	۳۱	۶/۲
	نامشخص	۲۳۸	۴۸/۲
تابعیت قاتل	ایرانی	۲۶۷	۶۵/۹
	افغانستانی	۴۶	۱۱/۳
	نامشخص	۹۲	۲۲/۷
تابعیت مقتول	ایرانی	۴۲۸	۸۶/۸
	افغانستانی	۶۰	۱۲/۱
	نامشخص	۵	۱

جدول(۳) توزیع فراوانی مربوط به انگیزه قتل ونحوه انجام

متغیر	ابعاد	فراوانی	درصد
علل و انگیزه قتل	سرقت	۲۴	۴/۸
	اختلافات خانوادگی و طایفه‌ای	۷۷	۱۵/۶
	مساله منکراتی و ناموسی	۳۹	۷/۹
	اختلافات مالی و ملکی	۲۴	۴/۸
	نزاع و درگیری	۱۰۱	۲۰/۴
	مواد مخدر	۳۵	۷
	مشکلات روانی	۱	۰/۲
	قاچاق انسان	۱۲	۲/۴
	انتقام جویی	۱۶	۳/۲
	ناآگاهانه و به اشتباه	۱۷	۳/۴
	اختلاف قبلی	۳۲	۶/۴
	ازدواج	۷	۱/۴
	اخاذی	۷	۱/۴
	اعتیاد	۵	۱
	تجاوز جنسی	۲	۰/۴
	مساله‌های اخلاقی	۲۹	۵/۸
	نامشخص	۶۵	۱۳/۱
نحوه انجام قتل	سلاح گرم	۲۰۸	۴۲/۲
	سلاح سرد	۱۷۲	۳۴/۸
	خفه کردن	۲۶	۵/۲
	ضرب و جرح	۵۲	۱۰/۵
	زنده به گور	۱	۰/۲
	خوراندن قرص	۲	۰/۴
	سوزاندن	۱۴	۲/۸
	مسمومیت	۴	۰/۸
	تصادف با ماشین	۴	۰/۸
	پرتاب به چاه	۱	۰/۲
	نامشخص	۹	۱/۸

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

و خفــه کردن پنج ممیز دو دهم درصد نیز وجود دارد. در حدود ســی و پنج ممیز دو دهمدرصد از قتل‌ها بدون برنامه‌ریزی قبلی انجام شــده اســت، در حالی که حدود پانزده ممیز هشــت دهم درصد از قتل‌ها با برنامه‌ریزی قبلی صورت گرفته‌اند .این یافته‌ها نه تنها ابعاد مختلف وقوع قتل را نمایان می‌سازد بلکه نیاز به مداخلات فرهنگی و اجتماعی برای کاهش این حوادث را نیز برجسته می‌کند.

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررســی وضعیت قتل و تحلیل آن در اســتان کرمان بوده اســت . نتایج بررسی داده‌ها، نشان می‌دهد که نیمه جنوبی اســتان با اختلاف کمی نســبت به نیمه شمالی سهم بیشــتری در قتل دارد. نتیجه با تحقیقات قبلی از جمله کمالی‌پور راوری ۱۳۹۵که نشان می‌دهد تعداد قتل‌ها از سال۱۳۹۰ تا سال۱۳۹۳ در جنوب استان کرمان سه برابر شده است همســو می‌باشــد.[۱] همچنین بررسی‌های انجام گرفته از لحاظ سنی که بیشترین تعداد قاتل و مقتول در گروه سنی بیست و یک تا سی سال بودند، که با یافته‌های بدری و همکاران۱۳۹۹ مبنی برپایین بودن سن قاتلین مطابقت دارد.[۲] دوران جوانی دوران بحران، شــورش و هیجانات آنی اســت. جوان ســعی دارد خود را با معیارها و تغییرات دوران بلوغ هماهنگ کند و توانایی‌هایش را به اثبات برساند. زمانی که جوان هیجاناتش را به درستی تشخیص ندهد و مدیریت هیجان مناسب را نیاموزد، ممکن است روش‌های ناسازگارانه‌ای برای حل چالش‌ها در پیش بگیرد، که گاهی اوقات زیان‌های جبران ناپذیری برای او و دیگران به‌همراه دارد. براســاس نتایج به‌دســت آمده از این پژوهش تعداد مردان مقتول و مردان قاتل بیش از زنان بود. این یافته با نتایج مطالعه بدری و همکاران۱۳۹۹، اکبری و علمی مبنی بر قتل توسط مردان هماهنگ بوده است.[۲و۳] همچنین پژوهش حاضر نشــان داد که تعداد مقتولین متاهل و قاتلین مــتاهل بیش از مجردین بود. ایــن یافته با نتایج مطالعه فتحی و همکاران۱۳۹۸ که در تحقیق خود به این نتیجه رسیده بودند که تعداد افرادی که به قتل رسیده‌اند بیشتر متاهل بودند هماهنگ بود. همچنین اکثریت مقتولین و قاتلین دارای شــغل آزاد و تابعیت ایرانی و فاقد ســابقه کیفری بودند، این یافته همراســتا با نتایج پژوهش فتحی و همکاران۱۳۹۸ بود.[٤] بر اســاس یافته‌های پژوهش علل وقوع قتل در اســتان کرمان به‌ترتیب عبارتند از: نزاع و درگیری، اختلاف خانوادگی و طایفه‌ای، مســاله‌های منکراتی و ناموســی، مواد مخدر، اختلاف قبلی، مساله‌های اخلاقی، اختلافات مالی و ملکی،سرقت، ناآگاهانه و به اشتباه، انتقام جویی، قاچاق انسان، ازدواج، اخاذی، اعتیاد، تجاوز جنسی، مشکلات روانی. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت نزاع و درگیری، اختلافات خانوادگی و طایفه‌ای، مساله‌های منکراتی و ناموســی در رتبه‌های نخســت علت وقوع قتل قرار می‌گیرند. اعتیاد، تجاوز جنســی، مشــکلات روانی عواملی بودند که کمتریــن میزان اهمیت را در بین عوامل قتل در اســتان دارا بودند. هماهنگ بــا نتایج پژوهش حاضر نتایج پژوهش فتحی و همکاران۱۳۹۸ نشان داد که علل قتل در استان آذربایجان شرقی اختلافات خانوادگی، نزاع ومساله‌های اخلاقی بودند.[٤] در واقع می‌توان گفت بخشی از نزاع‌ها و درگیری‌ها به‌خاطر اختلافات خانوادگی و مساله‌های ناموسی رخ می‌دهد. نزاع نوعی بی‌نظمی در روابط اجتماعی میان گروه‌ها و افراد می‌باشــد که یکی از مهمترین مساله‌های ناقض امنیت به‌شمار می‌رود.[۳] می‌توان با شــناختی کامل از رفتارها، سنن و هنجارهای حاکم بر یک جامعه، از ظرفیت‌های آن در جهت پیشگیری از جرم و آســیب‌های اجتماعی مانند قتل، جلوگیری کرد. به‌طور مثال در گذشته، معتمدان طایفه‌ای در استان کرمان به‌ویژه مناطق جنوبی این اســتان، ســطح بســیار بالایی قابلیت و توانمندی خود را در تامین امنیت دورن و برون طایفه‌ای نشــان دادند. در دهه‌های اخیر، در چارچوب تغییرات نوســازی، نقش نهادهــای مردمی محلی و جایگاه معتمدان ضعیف و نهادهای دولتی واگذار شده است. که این موضوع به نوبه خود در ایجاد و ادامه نزاع‌ها و درگیری‌ها موثر بوده است. بنابراین تقویت جایگاه معتمدان محلی برای مدیریت امنیت منطقه ضروری به‌نظر می‌رســد.[۵] نتایج به‌دســت آمده از تحلیل داده‌ها نشــان داد که نحوه انجام قتل توسط قاتلین به‌ترتیب عبارتند از: سلاح گرم، سلاح سرد، ضرب و جرح، خفه کردن، سوزاندن، مسمومیت، تصادف با ماشــین، خوراندن قرص، زنده به گور، پرتاب به چاه. در حقیقت دسترســی آســان به سلاح گرم در وقوع قتل‌ها بی‌تاثیر نبوده اســت. تعصبات اشــتباه و غلط در برخی مناطق باعث شده است که برخی از افراد با بروز هر اختلافی دست به اســلحه ببرند. این یافته با نتایج پژوهش بادامی و همکاران۱٤۰۲ و کمالی پور راوری۱۳۹۵ هماهنگ بود.[۱و٦] همچنین نتایــج مطالعه حاضر نشــان داد که بیشــتر قتل‌ها بــدون برنامه‌ریزی قبلی رخ داده‌اند. و این نشــان می‌دهــد که ناتوانی در

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

مدیریت خشـم و هیجان از سوی افراد باعث وقوع بسـیاری از قتل‌ها شده است. قتل یکی از جدی‌ترین و پیچیده‌ترین جرایم اجتماعی اسـت که تاثیرات عمیق و گسترده‌ای بر فرد، خانواده و جامعه دارد. علل آن می‌تواند شامل عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و روانی باشـد. به‌طور کلـی، تحقیقات انجام شـده قتل را به‌عنوان یک پدیده و مسـاله اجتماعی و فرهنگی می‌شناسـند و بـر اهمیت عوامل فرهنگی و اجتماعی در بروز آن تاکید دارند.

راه‌بسـت‌ها: ایـن مطالعـه به بررسـی آمارهای قتل به وقوع پیوسته در سال‌های۱۳۹۷ تـا۱۴۰۰ پرداخته اسـت. کمبـود اطلاعات دقیـق درباره سـوابق و انگیزه‌هـای قاتلان و قربانیان، تحلیل‌های جامعه‌شـناختی را دشوار می‌سـاخت. همچنین دسترسـی سـخت به داده‌های معتبر و جامع درباره قتل‌های انجام شده یکی دیگر از مشکلات و محدویت‌های ایـن تحقیق بوده اسـت. ملاحظات امنیتی و توجه به مصالح کشـور و اسـتان نیز از جمله مواردی بود که محقق بایستی آن‌ها را در نظر می‌گرفت.

پیشـنهادها: در راسـتای بهبود درک ما از پدیده‌های مرتبط با قتل و عوامل موثر بر آن، پیشـنهاد می‌شـود. که سیاسـت‌های پیشگیرانه‌ای در سـطوح فردی، خانوادگی و اجتماعی طراحی و اجرایی شـود. این سیاست‌ها باید شامل پیشبرد مهارت‌های ارتباطی، افزایش آستانه تحمل و بهبود شرایط اقتصادی و فرهنگی جامعه باشد تا بتواند به کاهش وقوع جـرم کمک کند. توجه به کنتـرل سلاح‌های گرم و نظـارت موثر بر حضور اتباع بیگانه نیز از دیگر جنبه‌های مهمی است که باید مورد توجه قرار گیـرد. در نهایت، تقویت نهادهای مردمی و سیسـتم‌های نظارتی رسمی می‌تواند به‌عنوان یک راهکار موثر در پیشگیری از جرم و افزایش امنیت اجتماعی عمل کند. همچنین پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آینده، تمرکز بیشـتری بـر جمع‌آوری و تحلیل داده‌هـای دقیق و جامع در مورد سـوابق و انگیزه‌های قاتلان و قربانیان صـورت گیرد. این امر می‌تواند به شناسـایی الگوها و روندهای مهم کمک کند. این اقدامات نه تنها به کاهش خشونت کمک می‌کند، بلکه به ایجاد جامعه‌ای امنتر و پایدارتر نیز منجر خواهد شد.

تضاد منافع: هیچ نوع تضاد منافعی چه نویسندگان با یکدیگر و چه با افرادی خارج از تیم نویسندگان و چه با سازمان‌ها و ... وجود ندارد.

منابع

References:

1. HosseinAbadi B, Shayghan F, Yektayi M. Backgrounds, contexts and factors of family murders (A qualitative study). Police-social researches of women and family. 2021;1(16):69-103.[Persian] https://lib.wrc.ir/scholar/view/1/41262
2. Danaifar E. The effect of economic growth, unemployment, inflation and urbanization on the occurrence of crime in European countries (Case study: Intentional murder) Development Strategy. 2019;63:109-27.[Persian]. http://www.rahbord-mag.ir/Article/23048
3. Jonathan O, Akinyede J, Bernadin T, Inoussa T. Impacts of crime on socio-economic development. Mediterranean Journal of Social Sciences. 2021;12(5):71.https://www.researchgate.net/publication/354382389_Impacts_of_Crime_on_Socio-Economic_Development
4. Badami H, Hosseini SH, Asadi H. Sociological study of the crime of murder and its legal consequences in Ramhormoz city. Jurisprudence and Criminal Law Doctrines. 2023;1(2):1-22.[Persian]. https://journals.iau.ir/article_701259.html
5. Delavar A, Kohzadian Q. Comparative analysis and prioritization of factors affecting honor killings with other homicides. Criminal Intelligence Researches. 2019;14(3):53-74.[Persian]. https://www.sid.ir/paper/363691/en
6. Badri A, Azimzadeh S, Shiri A, Moazzenzadegan HA. The criminal image of deliberate homicide in savojbalagh city. Journal Of Social Order (Entezam-E-Ejtemaei). 2020;12(1):49-76.[Persian].https://www.sid.ir/paper/187501/en
7. Afrooz F, Mahmoudi A, Zarei Sharif V, Ghodrati Siyahmazgi T. Analysis of social theories affecting the incidence of serial killings. Legal Research Quarterly, 2023; 26(103): 441-458. [Persian]. doi: 10.52547/jlr.2022.225327.2077 https://lawresearchmagazine.sbu.ac.ir/article_102923.html?lang=en
8. Kabiril A. Sociological analysis of the phenomenon of honor killing with an interpretive approach. Journal of Strategic Research on Social Issues. 2024;13(2):69-92.[Persian]. https://ssoss.ui.ac.ir/article_28614.html

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]

9. NajafiHossein Abrandabadi A, Jafarizadeh F, Haditabar E. A study of different motives and related factors of murder in fars province during 2002-2012. Iranian Journal of Forensic Medicine 2015; 21 (3) :189-197 [Persian]. http://sjfm.ir/article-1-724-en.html
10. Heide KM. Juvenile homicide offenders look back 35 years later: Reasons they were involved in murder. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2020;17(11):2-39 .https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7312357/
11. Saidi M. Shirvanipor A. Santkhah A. The sociological study of the factors affecting beatings and murders Among female prisoners in Kerman. Quarterly Journal of Woman and Society. 2021;12(47):60-147. [Persian].https://www.doi.org/10.30495/jzvj.2021.26876.3453 https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_4945.html?lang=en
12. Ahmadi S. A sociological analysis of the effect of economic indicators on homicide in Iran during 1995-2018. Journal of Applied Sociology. 2022;33(3):83-100. [Persian]. https://jas.ui.ac.ir/article_26296.html?lang=en
13. Kamalipour E. Investigating the causes and factors of murder in the south of Kerman province. Law Enforcement Knowledge. 2016;7(15):34-115.[Persian]. http://kerman.jrl.police.ir/article_16594.html?lang=en
14. Ashayeri T, Ajami M. The sociology of social cultural beliefs affecting the reputational homicides. Criminal Intelligence Researches. 2015;10(1):29-54.[Persian]. https://www.sid.ir/paper/249211/en
15. Fathi A, Einipour J, Rostami H, Pishrou S. Motivations and factors of murder in East Azarbaijan province. Criminal Intelligence Researches. 2019:30-113.[Persian]. https://www.sid.ir/paper/363217/en
16. Akbari E, Elmi M. The study of the socio-economic factors related to the type of murder in East Azerbaijan province. Journal of Sociology Studies. 2018;10(38):53-139.[Persian]. https://www.sid.ir/paper/222751/en
17. Kamaluddin MR, Mahat NA, Mat Saat GA, Othman A, Anthony IL, Kumar S, Wahab S, Meyappan S, Rathakrishnan B, Ibrahim F. The psychology of murder concealment acts. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2021:13-31.https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33803514/
18. Bhanbhro SH. Brothers who kill: Murders of sisters for the sake of family honour in Pakistan. Sibling Relationships Across the Life Course. 297-302. https://www.researchgate.net/publication/347526090
19. Govender D. Acta criminologica motives for intra-familial murders within the South African Indian community. African Journal of Criminology & Victimology. 2015:73-83. https://journals.co.za/doi/abs/10.10520/EJC188445

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-25]